

TRẦN NGUYỆT MINH THU (Chủ biên, 2024), **Nhận diện tầng lớp trung lưu đô thị hiện nay**, Nxb. Khoa học xã hội, Hà Nội, 240 tr.

Tầng lớp trung lưu của Việt Nam đang hình thành và phát triển, đặc biệt tại khu vực đô thị. Với thu nhập được xác định từ vượt xa vài lần chuẩn cận nghèo lên tới gần với thu nhập của nhóm giàu có, với sự bao phủ ở hầu hết các nhóm nghề nghiệp chính trong xã hội, tầng lớp trung lưu đang ngày càng chiếm tỷ trọng đáng kể trong cấu trúc xã hội hiện tại và tiếp tục được gia tăng về quy mô trong tương lai. Cuốn sách nghiên cứu nhận diện tầng lớp trung lưu hiện nay, qua đó từng bước phát huy hơn nữa vị thế và vai trò của tầng lớp trung lưu đô thị trong phát triển.

Sách gồm 4 chương. *Chương 1* trình bày tổng quan nghiên cứu, cách tiếp cận và phương pháp nghiên cứu. *Chương 2* nghiên cứu lý luận về tầng lớp trung lưu đô thị hiện nay. *Chương 3* nhận diện tầng lớp trung lưu đô thị theo quan điểm đánh giá của người trả lời. *Chương 4* nhận diện một số đặc trưng xã hội của tầng lớp trung lưu đô thị hiện nay. Kết quả nghiên cứu cho thấy tầm quan trọng, vai trò của tầng lớp trung lưu đô thị trong phát triển, đó là lực lượng kinh tế - xã hội có khả năng to lớn đóng góp cho sự phát triển kinh tế, cả trong sản xuất và tiêu dùng, cả cung và cầu, tạo việc làm cho người lao động, giảm tỷ lệ thất nghiệp tại các địa phương, và đi đầu trong việc hình thành một lối sống mới theo hướng hiện đại hóa. Nhận diện đúng tầng lớp này, hiểu biết về tính chất và nguồn lực của tầng lớp trung lưu có ý nghĩa lớn đối với nhận thức nghiên cứu xã hội, tạo động lực cho sự phát triển trong tương lai.

QT.

NGUYỄN NGỌC MÃO (Chủ biên, 2024), **Nông thôn đồng bằng Bắc Bộ (1976-1996)**, Nxb. Khoa học xã hội, Hà Nội, 632 tr.

Sau sự tàn phá nặng nề của hàng chục năm chiến tranh, từ năm 1976 Việt Nam bước vào thời kỳ mới khôi phục và phát triển đất nước. Từ những bước đi tìm tòi, dò dẫm ban đầu đến sự thay đổi mang tính đột phá sau đó đều có sự hiện diện của bộ đỡ từ nông thôn, trong đó nông thôn đồng bằng Bắc Bộ là điểm sáng và khu vực phát triển rất năng động. Sự phát triển của nông thôn đồng bằng Bắc Bộ thời kỳ 1976-1996 để lại những dấu ấn sâu đậm và nhiều bài học có ý nghĩa.

Nội dung sách gồm 3 chương, trình bày một cách khách quan, toàn diện, có hệ thống quá trình phát triển của nông thôn đồng bằng Bắc Bộ trên hầu hết các lĩnh vực từ kinh tế, chính trị đến văn hóa, xã hội. Quá trình ấy chia thành 3 giai đoạn: (i) Giai đoạn phát triển trì trệ (1976-1980) ở hầu hết các lĩnh vực trong cơ chế bao cấp cao độ; (ii) Giai đoạn tìm tòi, đổi mới (1981-1987) bằng sự thử nghiệm đưa vào thực tiễn chủ trương khoán sản phẩm đến nhóm lao động và người lao động trong hợp tác xã nông nghiệp của Đảng năm 1981, bước đầu mang lại hiệu quả; (iii) Giai đoạn bứt phá (1988-1996) dưới tác động của những yếu tố mới, nhất là Nghị quyết 10 của Bộ Chính trị tháng 4/1988 về tiếp tục hoàn thiện cơ chế khoán sản phẩm cuối cùng đến nhóm và hộ xã viên, ở giai đoạn bứt phá này nông thôn đồng bằng Bắc Bộ đạt được những thành tựu vượt trội so với mặt bằng chung của nông thôn cả nước. Trên cơ sở đó, tác giả đưa ra một số nhận xét, gợi mở và những bài học trong phát triển nông thôn của thời kỳ này.

PHẠM NGUYỄN